

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва, обліку та фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

 Наталя КИРИЧЕНКО

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 10. Теорія підприємництва: торгові, фінансові й податкові аспекти
(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітній рівень бакалавр
(бакалавр, магістр)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація
(освітньо-професійна програма) 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
факультет економічний
(назва факультету)

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Теорія підприємництва: торгові, фінансові й податкові аспекти»

(назва навчальної дисципліни)

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

РОЗРОБНИКИ: Леся КОНОНЕНКО, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри підприємництва, обліку та фінансів

Протокол від «28» _____ серпня _____ 2025 року № 1

Завідувач кафедри

Алла КАРНАУШЕНКО

«28» серпня _____ 2025 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «29» _____ серпня _____ 2025 року № 1

Затверджено на Вченій раді економічного факультету _____

Протокол від «29» _____ серпня _____ 2025 року № 1

© ХДАЕУ, 2025 р.

Леся КОНОНЕНКО, 2025 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Обов’язкова	
Змістових частин – 1	Спеціальності: <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування ОПІ «Фінанси, банківська справа та страхування»</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		1-й	
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 4	Перший (бакалаврський) рівень	Лекції	
		30 год.	
		Практичні, семінарські	
		30 год.	
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	
Індивідуальні завдання:			
-	-		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60/60 (50%/50%)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни “Теорія підприємництва: торгові, фінансові й податкові аспекти” є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи теоретичних знань та прикладних навичок щодо створення, організації та ефективного управління суб’єктами підприємництва в умовах динамічного середовища, у контексті здійснення торговельної діяльності, формування

правової грамотності, усвідомлення необхідності забезпечення фінансової стійкості діяльності та її оподаткування.

Завданнями навчальної дисципліни є формування у здобувачів:

- розуміння сутності підприємництва як рушійної сили економіки та його відмінностей від інших видів діяльності;
- навичок стратегічного та оперативного планування, зокрема в контексті реалізації стартап-проектів та визначення точок беззбитковості;
- здатності до вибору оптимальної організаційно-правової форми та моделі бізнесу відповідно до обраної стратегії;
- компетентностей у сфері фінансового забезпечення, включаючи залучення венчурного капіталу, лізингу, краудфандингу та державних програм підтримки;
- знань щодо податкового планування, порівняльного аналізу систем оподаткування та підготовки обов'язкової звітності;
- етичних засад ведення бізнесу, усвідомлення прав і обов'язків підприємця та необхідності дотримання принципів доброчесності; комунікативних навичок для ефективної організації договірних відносин, маркетингової підтримки та управління персоналом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- методологію генерування та оцінки підприємницьких ідей, а також алгоритми їх трансформації у реальні бізнес-моделі;
- інструментарій державного регулювання та підтримки бізнесу, вимоги щодо ліцензування та сертифікації в Україні;
- особливості правового статусу різних форм власності та порядок державної реєстрації (реорганізації, ліквідації) суб'єктів господарювання;
- принципи організації виробничого процесу, формування організаційних структур та мотивації персоналу;
- джерела та механізми фінансового забезпечення, а також форми розрахункових операцій у підприємстві;
- норми податкового законодавства, структуру загальної та спрощеної систем оподаткування, склад первинної документації.

вміти:

- аналізувати кон'юнктуру ринку, оцінювати позиції конкурентів та визначати технологічні тренди розвитку бізнесу;
- визначати структуру бізнес-планів та стартап-проектів, здійснювати розрахунок витрат, доходів та формування цінових стратегій;
- оформлювати установчі документи та договори, дотримуючись вимог чинного законодавства;
- обґрунтовувати вибір джерел фінансування (кредит, інвестиції, державні гранти) для забезпечення платоспроможності підприємства;
- здійснювати вибір системи оподаткування, що є найбільш ефективною для конкретного виду діяльності, та вести податковий облік;

- будувати маркетингову стратегію підприємства, використовуючи сучасні інструменти комунікацій та реклами;

- ухвалювати відповідальні рішення в умовах невизначеності, діючи в межах правового поля та професійної та корпоративної етики.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та верховенства права.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації (маркетингові, ділові, договірні).

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні (підприємницькі) рішення.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки на різних рівнях економічних систем.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність та зміст підприємницької діяльності в суспільстві

Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в сучасному суспільстві. Співвідношення понять «бізнес» і «підприємництво». Види підприємництва за функціональною спрямованістю. Функції, суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності.

Тема 2. Державне регулювання та підтримка підприємництва

Сутність та методи державного регулювання. Інструменти впливу держави на бізнес-середовище. Правова база розвитку підприємництва в Україні. Обмеження у підприємницькій діяльності. Ліцензування, стандартизація та сертифікація. Система державної підтримки та роль міжнародних організацій. Сприяння служби зайнятості у розвитку самозайнятості.

Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування бізнесу

Характеристика факторів зовнішнього середовища. Ринок як сфера діяльності підприємця: види та структура. Методи оцінювання попиту і пропозиції. Оцінка ринкових позицій суб'єкта господарювання. Технологічні уклади та їх вплив на умови розвитку підприємництва.

Тема 4. Організаційно-правові форми підприємництва

Характеристика приватної, колективної та державної форм власності. Особливості виробничого, комерційного та фінансово-кредитного підприємництва. Господарські товариства та підприємництво без створення юридичної особи. Мале підприємництво: критерії та значення. Соціальне підприємництво як сучасний тренд.

Тема 5. Сучасні моделі та способи організації бізнесу

Класична та інноваційна моделі підприємницької діяльності. Коворкінг як інструмент організації робочого простору. Аутсорсинг: передання функцій стороннім компаніям. Традиційні та нетрадиційні способи утворення суб'єктів підприємництва. Франчайзинг та інші форми кооперації.

Тема 6. Підприємницька ідея та етапи її реалізації

Поняття підприємницької ідеї. Джерела формування та методи пошуку ідей. Методологія генерування ідей. Алгоритм та етапи реалізації підприємницької ідеї. Аналіз факторів, що призводять до провалу бізнес-проектів на початкових етапах.

Тема 7. Планування підприємницької діяльності та стартап-проектів

Поняття та види планування. Особливості планування реалізації стартап-проекту. Планування витрат, доходів та прибутку. Визначення рівня беззбитковості. Методика планування ціни на продукцію, товари та послуги.

Тема 8. Процеси створення та припинення діяльності суб'єктів підприємництва

Шляхи та порядок створення бізнесу. Організаційно-правове забезпечення та порядок державної реєстрації. Підготовка засновницьких документів. Порядок формування статутного капіталу. Процедура припинення підприємницької діяльності: ліквідація та реорганізація.

Тема 9. Управління та формування організаційної структури

Сучасні концепції управління підприємницькою діяльністю. Функції та рівні менеджменту. Функціональне управління. Вибір та оптимізація організаційної структури підприємства. Мотивація персоналу: методи та інструменти. Організація системи контролю.

Тема 10. Трудові та цивільно-правові відносини у підприємстві

Види договорів про працевлаштування. Форми трудового навантаження: надомна та дистанційна робота. Договори цивільно-правового характеру (ЦПХ):

особливості та ризику. Гіг-контракти в ІТ-сфері. Процедура прийняття та звільнення працівників. Організація трудових відносин в умовах воєнного стану.

Тема 11. Організація виробничої діяльності

Сутність і принципи організації виробничого процесу. Виробнича потужність та пропускна здатність підприємства. Просторова організація виробництва. Організація виробничої діяльності в часі: виробничий цикл та його структура.

Тема 12. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності

Внутрішні та зовнішні джерела фінансування. Особисте та колективне інвестування. Кредитування та лізинг як інструменти розвитку бізнесу. Венчурне фінансування. Краудфандинг у фінансуванні проєктів. Державні та міжнародні фінансові програми підтримки.

Тема 13. Організація договірних відносин та розрахунків

Договірне оформлення надання послуг та продажу товарів. Види договірних відносин у підприємстві. Способи та форми розрахункових операцій. Касові операції та обмеження на готівкові розрахунки. Електронні платежі.

Тема 14. Системи оподаткування та звітність підприємця

Податкова система України: види податків та зборів. Порівняльна характеристика загальної та спрощеної систем оподаткування. ПДФО, ЄСВ та непрямі податки (ПДВ, акциз). Документування діяльності: первинні документи. Звітність суб'єкта підприємництва.

Тема 15. Маркетинг у підприємницькій діяльності

Функції та принципи маркетингу. Види маркетингу та маркетингові інструменти підтримки бізнесу. Маркетингові комунікації: види та інструменти. Реклама: завдання, функції та ефективність. Планування маркетингової стратегії підприємства.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових частин і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Сутність та зміст підприємницької діяльності в суспільстві	8	2	2	-	-	4
Тема 2. Державне регулювання та підтримка підприємництва	8	2	2	-	-	4
Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування бізнесу	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Організаційно-правові форми підприємництва	8	2	2	-	-	4
Тема 5. Сучасні моделі та способи організації бізнесу	8	2	2	-	-	4
Тема 6. Підприємницька ідея та етапи її реалізації	8	2	2	-	-	4

Тема 7. Планування підприємницької діяльності та стартап-проектів	8	2	2	-	-	4
Тема 8. Процеси створення та припинення діяльності суб'єктів	8	2	2	-	-	4
Тема 9. Управління та формування організаційної структури	8	2	2	-	-	4
Тема 10. Трудові та цивільно-правові відносини у підприємстві	8	2	2	-	-	4
Тема 11. Організація виробничої діяльності	8	2	2	-	-	4
Тема 12. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності	8	2	2	-	-	4
Тема 13. Організація договірних відносин та розрахунків	8	2	2	-	-	4
Тема 14. Системи оподаткування та звітність підприємця	8	2	2			4
Тема 15. Маркетинг у підприємницькій діяльності	8	2	2			4
Усього годин	120	30	30	-	-	60

3. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Сутність та зміст підприємницької діяльності в суспільстві	2
2	Тема 2. Державне регулювання та підтримка підприємництва	2
3	Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування бізнесу	2
4	Тема 4. Організаційно-правові форми підприємництва	2
5	Тема 5. Сучасні моделі та способи організації бізнесу	2
6	Тема 6. Підприємницька ідея та етапи її реалізації	2
7	Тема 7. Планування підприємницької діяльності та стартап-проектів	2
8	Тема 8. Процеси створення та припинення діяльності суб'єктів	2
9	Тема 9. Управління та формування організаційної структури	2
10	Тема 10. Трудові та цивільно-правові відносини у підприємстві	2
11	Тема 11. Організація виробничої діяльності	2
12	Тема 12. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності	2
13	Тема 13. Організація договірних відносин та розрахунків	2
14	Тема 14. Системи оподаткування та звітність підприємця	2
15	Тема 15. Маркетинг у підприємницькій діяльності	2
Разом		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Сутність та зміст підприємницької діяльності в суспільстві	2
2	Тема 2. Державне регулювання та підтримка підприємництва	2
3	Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування бізнесу	2
4	Тема 4. Організаційно-правові форми підприємництва	2
5	Тема 5. Сучасні моделі та способи організації бізнесу	2
6	Тема 6. Підприємницька ідея та етапи її реалізації	2
7	Тема 7. Планування підприємницької діяльності та стартап-проектів	2
8	Тема 8. Процеси створення та припинення діяльності суб'єктів	2
9	Тема 9. Управління та формування організаційної структури	2
10	Тема 10. Трудові та цивільно-правові відносини у підприємстві	2
11	Тема 11. Організація виробничої діяльності	2
12	Тема 12. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності	2
13	Тема 13. Організація договірних відносин та розрахунків	2
14	Тема 14. Системи оподаткування та звітність підприємця	2
15	Тема 15. Маркетинг у підприємницькій діяльності	2
Разом		30

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Обов'язкова самостійна робота передбачає самостійне вивчення окремих теоретичних питань тем дисципліни, виконання індивідуальних завдань, участь у роботі малих груп; систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед написанням рубіжного контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Сутність та зміст підприємницької діяльності в суспільстві	4
2	Тема 2. Державне регулювання та підтримка підприємництва	4
3	Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування бізнесу	4
4	Тема 4. Організаційно-правові форми підприємництва	4
5	Тема 5. Сучасні моделі та способи організації бізнесу	4
6	Тема 6. Підприємницька ідея та етапи її реалізації	4
7	Тема 7. Планування підприємницької діяльності та стартап-проектів	4

8	Тема 8. Процеси створення та припинення діяльності суб'єктів	4
9	Тема 9. Управління та формування організаційної структури	4
10	Тема 10. Трудові та цивільно-правові відносини у підприємстві	4
11	Тема 11. Організація виробничої діяльності	4
12	Тема 12. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності	4
13	Тема 13. Організація договірних відносин та розрахунків	4
14	Тема 14. Системи оподаткування та звітність підприємця	4
15	Тема 15. Маркетинг у підприємницькій діяльності	4
Разом		60

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні робота є однією з форм самостійної роботи здобувачів, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти повинен продемонструвати вміння:

- формулювати мету і завдання роботи;
- обґрунтовувати методи вирішення поставлених завдань;
- розробляти структуру роботи;
- працювати з літературними джерелами;
- виявляти проблеми в рамках досліджуваної теми;
- формулювати результати своєї роботи і давати їм оцінку.

Теми презентацій (рефератів, доповідей)

з дисципліни «Теорія підприємництва: торгові, фінансові й податкові аспекти»

1. Еволюція концепцій підприємництва: від класичних теорій до сучасної парадигми.
2. Роль підприємництва у забезпеченні макроекономічної стабільності держави.
3. Психологічний портрет сучасного підприємця: лідерство та інноваційність.
4. Етичні дилеми у сучасному бізнесі та принципи академічної доброчесності.
5. Соціальна відповідальність підприємництва: український досвід та світові стандарти.
6. Порівняльний аналіз організаційно-правових форм підприємництва в Україні.
7. Мале та середнє підприємництво як фундамент сучасної ринкової економіки.
8. Франчайзинг: економічні переваги та ризики для вітчизняних підприємців.
9. Соціальне підприємництво як інструмент розв'язання суспільних проблем.
10. Аутсорсинг та аутстафінг: стратегії оптимізації сучасних бізнес-процесів.
11. Особливості функціонування сімейного бізнесу: світова та вітчизняна практика.
12. Коворкінги та бізнес-хаби як інфраструктурна база для розвитку самозайнятості.
13. Методологія «Lean Startup»: як мінімізувати втрати на старті бізнес-проєкту.
14. Життєвий цикл стартап-проєкту: від виникнення ідеї до виходу на ринок.
15. Бізнес-планування як інструмент залучення інвестицій та управління ризиками.
16. Аналіз причин провалу стартапів на початкових етапах розвитку.
17. Роль бізнес-інкубаторів та акселераторів у системі підтримки підприємців.
18. Стратегії формування капіталу підприємства: внутрішні та зовнішні джерела.
19. Венчурне фінансування інноваційних проєктів: світові механізми та виклики.

20. Банківське кредитування МСБ: сучасні умови, відсоткові ставки та альтернативи.
21. Лізинг як ефективний інструмент оновлення матеріально-технічної бази.
22. Краудфандинг та краудінвестинг: залучення фінансування через цифрові платформи.
23. Грантова підтримка підприємництва: державні та міжнародні фінансові програми.
24. Управління грошовими потоками як фактор фінансової стійкості бізнесу.
25. Стратегії виходу підприємства на зовнішні ринки: ризики та можливості.
26. Електронна комерція (E-commerce): тренди розвитку та правове регулювання.
27. Організація сучасних торговельних мереж: логістичні та маркетингові виклики.
28. Поведінка споживачів у цифрову епоху: методи аналізу та прогнозування.
29. Конкурентні переваги підприємства: методи формування та стратегії утримання.
30. Податкове навантаження на бізнес в Україні: порівняння із країнами ЄС.
31. Спрощена система оподаткування: переваги, обмеження та перспективи реформ.
32. Податкове планування та законні методи оптимізації податкового навантаження.
33. Оподаткування ІТ-сфери та особливості правового режиму «Дія.City».
34. ПДВ у торговельній діяльності: механізм адміністрування та фінансові ризики.
35. Роль первинної документації у забезпеченні податкової безпеки підприємця.
36. Електронний документообіг та звітність: цифровізація взаємодії з податковою.
37. Економіка малого фермерства: виклики воєнного часу та стратегії виживання.
38. Державна підтримка агробізнесу в умовах європейської інтеграції.
39. Кооперація в сільському господарстві: економічні переваги для виробників.
40. Ризики аграрного підприємництва та сучасні методи їх страхування.
41. Штучний інтелект в управлінні бізнес-процесами.
42. Використання Big Data для оптимізації торговельних та маркетингових стратегій.
43. Блокчейн-технології у фінансових розрахунках та сучасних смарт-контрактах.
44. Енергоефективність та «зелене» підприємництво: нові можливості для бізнесу.
45. Кібербезпека як критичний фактор виживання сучасного суб'єкта господарювання.
46. Діджиталізація маркетингових комунікацій у малому та середньому бізнесі.
47. Трансформація ринку праці: гіг-економіка та дистанційне підприємництво.
48. Роль сталого розвитку (ESG-принципи) у сучасній теорії підприємництва.
49. Підприємництво в умовах повномасштабних військових дій.
50. Глобальні тренди підприємництва 2026: вектори руху світового бізнесу.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни успішно використовуються традиційні та інноваційні методи навчання. Добре обладнані навчальні аудиторії ХДАЕУ, наявність технічних засобів навчання, комп'ютерна підтримка навчального процесу, сучасна наочність сприяють реалізації «золотого правила» дидактики: використанню методів ілюстрації, демонстрації, якісному проведенню практичних робіт, організації плідної навчально-дослідної та науково-дослідної роботи.

Для проведення лекційних занять використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; частково-пошуковий, або евристичний метод.

При викладанні практичних та лабораторних занять використовуються: репродуктивний метод – розв'язування задач вивченого матеріалу на основі зразка або правила; частково-пошуковий - це організація активного пошуку розв'язання окремих задач під керівництвом викладача і його вказівок; евристична бесіда - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання; дослідницький метод - здобувачі вищої освіти самостійно розв'язують задачі за темами практичних занять дисципліни.

Самостійна робота застосовує: пояснювально-ілюстративний метод - здобувачі вищої освіти здобувають знання з навчальної або методичної літератури, через електронний посібник у «готовому» вигляді; дослідницький метод.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Використовують наступні методи контролю: усний, письмовий, комбінований, дискусійний.

Форми контролю, які використовуються:

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Усний контроль – опитування на лекції, практичному занятті. Письмовий контроль – перевірка розв'язку задач практичного заняття, контрольна робота. Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача. Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувача з програмного матеріалу змістової частини (рейтингова оцінка із змістової частини), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Контрольні роботи, що виконуються під час самостійної роботи здобувача, – це індивідуальні завдання, які передбачають самостійне виконання здобувачем певної практичної роботи на основі засвоєного теоретичного матеріалу.

Поточний підсумковий контроль: залік

Проміжний контроль з дисципліни «Теорія підприємництва: торгові, фінансові й податкові аспекти» включає оцінювання результатів самостійного вивчення теоретичного та практичного матеріалу.

Основні методи контролю знань здобувачів: Поточний контроль здійснюється за кожною з 15 тем дисципліни. Максимальна кількість балів за одну тему становить 6 балів (15 тем × 6 балів = 90 балів).

активна участь на лекції (15 лекцій × 1 бал = 15 балів);

тестова перевірка за темами дисципліни (15 тем × 1 бал = 15 балів);

практична перевірка (усне опитування, розв'язання завдань) (15 занять × 2 бали = 30 балів);

підготовка та захист доповідей/рефератів (15 робіт × 2 бали = 30 балів).

Поточний контроль: загальна (максимальна) сума балів за змістові частини – 90.

Підсумковий контроль (залік / модульна контрольна робота): 10 балів. **Максимальна кількість за семестр:** 100 балів.

Здобувач вищої освіти може бути допущений до підсумкового контролю, якщо він має позитивні оцінки за поточну роботу.

Критерії оцінювання:

1. Активна участь на лекції (максимум 1 бал за тему):

1 бал – здобувач присутній на лекції, бере активну участь у дискусіях та відповідає на питання викладача.

0 балів – здобувач відсутній або пасивний під час заняття.

2. Усне опитування та розв'язання завдань на практичному (максимум 2 бали за тему): Опитування є одним із способів обліку знань.

Оцінка «Відмінно» (2 бали) – ставиться, коли матеріал засвоєний у повному обсязі. Здобувач демонструє глибоке розуміння теми, точно формулює думки, обґрунтовує їх послідовно та логічно, розв'язує практичні завдання без помилок.

Оцінка «Добре / Задовільно» (1 бал) – ставиться, коли здобувач загалом володіє необхідними знаннями і вміннями, проте у відповідях чи розрахунках є незначні прогалини, неточності або непослідовність викладу.

Оцінка «Незадовільно» (0 балів) – ставиться, якщо відповідь не глибока, містить істотні помилки, аргументація слабка, або здобувач зовсім не розв'язує практичне завдання.

3. Виконання тестових завдань (максимум 1 бал за тему): Тематичний тест складається з 10 завдань. Для отримання балу застосовується порогова система оцінювання.

1 бал – здобувач надав правильні відповіді на 7–10 тестових завдань (від 70% до 100% правильності).

0 балів – здобувач надав правильні відповіді на 6 і менше тестових завдань (менше 70%), матеріал вважається не засвоєним.

4. Виконання і захист доповідей / рефератів (максимум 2 бали за тему): Критеріями оцінювання є повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу, якісне оформлення з дотриманням вимог вищої школи та володіння матеріалом під час презентації.

Оцінка «Відмінно» (2 бали), якщо:

тема актуальна та розкрита ґрунтовно;

матеріал добре структурований та логічно викладений;

висновки відповідають завданням роботи;

роботу оформлено за встановленими правилами (зокрема, бібліографічний опис складено з чітким дотриманням стандарту АРА 6-го видання 2010 року);

здобувач вільно володіє матеріалом під час захисту.

Оцінка «Добре / Задовільно» (1 бал), якщо:

тема розкрита частково, наявні певні недоліки в структурі;

рекомендації недостатньо обґрунтовані;

є незначні помилки в оформленні тексту або списку джерел;

здобувач невпевнено відповідає на додаткові запитання під час захисту.

Оцінка «Незадовільно» (0 балів), якщо:

здійснений аналіз не відповідає темі дослідження;

не використані необхідні літературні та нормативні джерела;

оформлення роботи грубо порушує встановлені правила.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ З ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія підприємництва: торгові, фінансові й податкові аспекти»

(підсумковий контроль – залік)

Поточне тестування															Додаткові бали	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	10	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових частин.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності/Local grade	Оцінка ЄКТС/ ECTS grade		Оцінка за національною шкалою/National grade
			для заліку
90–100	A	Excellent	Зараховано/Passed
82-89	B	Good	
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Не зараховано/Fail
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для освоєння навчальної дисципліни «Теорія підприємництва: торгові, фінансові й податкові аспекти» розроблено:

1. Презентації лекцій.
2. Методичні рекомендації до семінарсько-практичних занять.
3. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувача.
4. Тестові завдання

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативно-правова база (Фундаментальна)

1. Цивільний кодекс України. zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15
2. Податковий кодекс України. zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
3. Закон України «Про особливості регулювання господарських відносин під час перехідного періоду».
4. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». — zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19
5. Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20
6. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». — zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15
7. Митний Кодекс України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
8. Кодекс законів про працю України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
9. КВЕД 2010 http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
10. Автоматична реєстрація ФОП: <https://diia.gov.ua/services/reystratsiya-fop>
11. Підприємництво: <https://diia.gov.ua/services/categories/gromadyanam/pidpriyemnictvo>
12. Створення бізнесу: <https://diia.gov.ua/services/categories/biznesu/stvorennya-biznesu>

2. Основна література (Підручники та посібники)

13. Основи підприємницької діяльності [Електронний ресурс] : підручник / В. М. Марченко, С. О. Тульчинська, І. В. Макалюк [та ін.] ; КПІ ім. Ігоря Сікорського / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Електронні тестові дані (1 файл: 6,29 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 516 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51563>
14. Основи підприємницької діяльності: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнеспідприємства» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: С. В. Поліщук, О. П. Кавтиш. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 153 с.
15. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник /Алексеева С. В., Базиль Л. О., Байдулін В. Б., Гриценко І. А., Єршова Л. М., Закатнов Д. О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. – Житомир: "Полісся", 2021. – 248 с.
16. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 432 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://eprints.kname.edu.ua/62084/1/051-Підручник_2022.pdf

Допоміжна

1. Кононенко Л.В., Зайченко В.В., Павловський С.І. (2025). Консалтинговий супровід менеджменту підприємницької діяльності. *Економіка та суспільство*, (77). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-53>
2. Кононенко Л. В., Савченко В. М. Назарова Г. Б. Обліково-аналітичне забезпечення та оподаткування підприємництва у зовнішньоекономічній діяльності: проблеми та

- перспективи розвитку. *Науковий вісник Львівської академії. Серія: Економіка, менеджмент та право*. Випуск 9, 2025, 31-40. DOI 10.33251/2707-8620-2025-9-31-40
3. Кононенко, Л., Бикадорова, Н., & Дибенко, Г. (2025). Підприємництво у зовнішньоекономічній діяльності: сучасний стан, проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*, (76). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-84>
  4. Грановська, В., Савченко, В., & Кононенко, Л. (2025). Методологічні аспекти дослідження корпоративного підприємництва в контексті забезпечення інноваційного розвитку. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, (24), 42-49. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.24.4>
  5. Савченко В.М., Кононенко Л.В., Карнаушенко А.С. (2023). Організаційне забезпечення розвитку трудового потенціалу підприємницьких структур як складова стратегічного управління. *Modern engineering and innovative technologies. International periodic scientific journal*. Published by: Sergeieva&Co Karlsruhe, Germany Issue 25. Part 4, p.117-122 <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/issue/view/meit25-04/meit25-04>
  6. Кононенко, Л., & Юрченко, О. (2023). Фінансовий аналіз як інструмент оптимізації оподаткування підприємств. *Економіка та суспільство*, (53). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-2>
  7. Назарова Г.Б., Кононенко Л.В. (2023). Оподаткування резидентів ДІЯ СІТІ: вітчизняний та міжнародний досвід. *Наукові перспективи: (Серія «Економіка»): журнал*. 2023. № 8(38) с. 378-396 [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8\(38\)-378-395](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8(38)-378-395)
  8. Кононенко Л.В., Назарова Г.Б. (2022). Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників в Україні: проблеми, перспективи, напрями оптимізації. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 181. Дніпро: ПДАБА, 2022. С. 213-217 <https://doi.org/10.32782/2224-6282/181-38>
  9. Kononenko, L., Atamas, O., Nazarova, H., Selishcheva, E., & Kononenko, S. (2022). Optimization of small agricultural producer's taxation by creating innovative-integrated structures. *Scientific Horizons*, 25(6), 100-110. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(6\).2022.100-110](https://doi.org/10.48077/scihor.25(6).2022.100-110)
  10. Wise, S., Zacharakis, A., Corbett, A. C., & Bygrave, W. D. (2024). *Entrepreneurship*. John Wiley & Sons. https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=bNgjEQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA2&dq=Fundamentals+of+Entrepreneurship&ots=Tr6Sepylu3&sig=xmOUNJBvxslPI43szHyAw4BK8yo&redir_esc=y#v=onepage&q=Fundamentals%20of%20Entrepreneurship&f=false
  11. Bhojar, P. K., Chitrao, P. V., & Divekar, B. R. R. (2025). Long-term outcomes and resilience in entrepreneurship education 2024: Evaluating career success and adaptability. *Cogent Education*, 12(1), 2479399.
  12. Lidow, D. (2022). *The entrepreneurs: The relentless quest for value*. Columbia University Press.
  13. Weking, J., Desouza, K. C., Fielt, E., & Kowalkiewicz, M. (2023). Metaverse-enabled entrepreneurship. *Journal of Business Venturing Insights*, 19, e00375.
  14. Morales-Urrutia, X., Morales-Urrutia, D., & Simbaña-Taípe, L. E. (2022). Entrepreneurial intention and gender: an analysis of environmental factors. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 47(1), 42-58.